

JORNADES AL COL·LEGI I ASSOCIACIÓ D'ENGINYERS INDUSTRIALS

La ciència catalana: ahir, avui i demà

Cal estar al dia en innovació tecnològica. I Catalunya, sense un present especialment bo, té esperances de cara al futur. Aquestes serien les conclusions de les jornades celebrades a Barcelona i Tarragona.

Xavier Duran

Dins de la celebració del Mil·lenari, el Col·legi i l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya han celebrat unes jornades per a analitzar el passat, present i el futur de la ciència i la tècnica a Catalunya. Diverses persones lligades al món de la recerca i la innovació tecnològica analitzaren la forma en què s'ha desenvolupat Catalunya en aquest camp i feren propostes de futur.

A la primera sessió, Santiago Riera i Tuèbols, professor d'història de la ciència i de la tècnica, va donar una visió del desenvolupament científic català. Va destacar alguns personatges de l'Edat Mitjana, com Ramon Llull i Arnau de Vilanova, i també va mostrar com Catalunya es va mantenir al corrent del progrés científic europeu fins al segle XIX.

Riera va dir que Catalunya havia estat un país perifèric, més receptor de ciència que productor. Però que això ja era important, perquè el país s'havia mantingut al corrent de la innovació. A partir de finals del segle XVIII, però, l'evolució política impedeix que aquesta línia es mantingui.

L'estat actual de la innovació tecno-

lògica va ser analitzat per Pere Escorsa, qui va fer un balanç una mica pessimista, però amb certes perspectives. Va dir que la majoria d'empreses catalanes veuen la importància de fer recerca, però que poques hi dediquen esforços. També va fer comparacions amb Baden-Wurtemberg i Llobardia, mostrant que tenen una estructura que els permet anar molt per davant de Catalunya en recerca i innovació tecnològica. El representant del CSIC —Consejo Superior de Investigaciones Científicas—, va dir que se sorprenia que les possibilitats de Catalunya no fossin més explotades per la societat catalana. Això no obstant, no va poder justificar les grans diferències en les inversions públiques fetes a Madrid i les fetes a Catalunya. A més, el senyor Barceló, de l'Institut Català de Tecnologia, va criticar l'augment artificial dels pressupostos dedicats a recerca per l'estat, afirmant que no es tracta simplement de donar molts més diners de colp i volta, per posar-se a l'altura d'altres estats.

L'optimisme de la voluntat

El darrer dia, Vicenç Villatoro va fer una síntesi de les jornades. El fet que una persona de lletres fes la síntesi simbolitzava el desig d'afirmar que la cièn-

cia i la tecnologia són, inequívocament, part de la cultura. A més, la visió d'un home de lletres va ser interessant, pels matisos que va trobar en totes les intervencions.

Villatoro va dir que havia vist postures més aviat pessimistes. Però tal com va afirmar, allà s'havia parlat «amb el pessimisme de la raó i amb l'optimisme de la voluntat». Probablement aquesta frase sintetitza el que foren les jornades, amb el reconeixement d'un passat no menyspreable, amb algunes figures importants, un present difícil i amb un futur que cal planificar per tal de no perdre el tren de la innovació tecnològica.

Finalment, el doctor Manuel Cardona, director de l'Institut Max Planck de Stuttgart, va fer una conferència on analitzà alguns problemes de la recerca a Europa i als Estats Units, amb les diferències que afavoreixen el desenvolupament en alguns països. Unes conclusions generals d'aquestes interessants jornades podrien ser que a partir del segle XIX l'estat ja no actua com a suport de les activitats del país i que ens trobem en un moment difícil i clau. Hi ha certs motius per a l'optimisme, però cal prendre accions decidides. Tal com va afirmar Pere Escorsa: «O tenim un desenvolupament propi o estarem colonitzats». □